

Projekt

z dnia 16 czerwca 2025 r.

Zatwierdzony przez **Burmistrz /-/ Paweł Wójcik**

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W CHMIELNIKU**

z dnia 24 czerwca 2025 r.

**w sprawie rozpatrzenia wniosku o uznanie za pomnik przyrody głazu narzutowego położonego w msc.
Przededworze gm. Chmielnik.**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465) oraz art. 44 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się, że wniesiony w dniu 29.04.2025 r. wniosek w sprawie uznania za pomnik przyrody głaz narzutowy w Przededworzu, nie zasługuje na uwzględnienie.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia wniosku stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Miejskiej w Chmielniku do powiadomienia wnoszącego wniosek o sposobie jego rozpatrzenia oraz przesłania treści uchwały wraz z załącznikiem.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 29.04.2025 r. do Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku wpłynął drogą elektroniczną (e-mail) wniosek, skierowany do Rady Miejskiej w Chmielniku, o uznanie za pomnik przyrody głazu narzutowego, który jest zlokalizowany pod współrzędnymi geograficznymi N50°36' 42.5" , E20° 44' 04.2", na działce nr ewid. 409 (pas drogowy drogi krajowej nr 78), obręb geodezyjny Przededworze, gm. Chmielnik.

Zasadnicze znaczenie przy ustanawianiu pomnika przyrody ma uznanie organu, który podejmuje stosowną uchwałę. Nie ma w przepisach prawa precyzyjnie opisanych przesłanek, które pozwalają na określenie, który głaz może stanowić pomnik, a który nie. Zasadniczymi przesłankami, jakimi powinna kierować się rada gminy, są przesłanki określone w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478). "Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie". Jednocześnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody reguluje wyznaczniki, jakimi powinny się wyróżniać poszczególne twory przyrody, aby móc zakwalifikować je jako pomniki przyrody. Projekt uchwały o ewentualnym ustanowieniu pomnika przyrody jest uzgadniany z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Z kolei zgodnie z art. 44 ust. 1 ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Ww. uchwała określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ww. ustawy. Przepisy nie regulują kwestii czasu, w jakim rada gminy powinna ustanowić pomnik przyrody.

Istotne jest, aby przed podjęciem uchwały o ustanowieniu pomników przyrody przeprowadzić rzetelną analizę dotyczącą spełnienia kryteriów uznania głazów za pomniki przyrody. Ważne jest także zapewnienie czynnego udziału właścicieli nieruchomości w procedurze.

Dokonując analizy stanu faktycznego oraz danych zawartych we wniosku członkowie Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej w Chmielniku przeprowadzili wizję lokalną w terenie. W ocenie wykonujących oględziny głaz narzutowy, mimo, że może być interesującym obiektem geologicznym, nie wykazuje cech wyjątkowości oraz znaczenia, które są niezbędne do jego klasyfikacji jako pomnika przyrody w skali regionalnej lub krajowej. Dokonana ocena wykazała, iż głaz nie posiada istotnych cech geologicznych, które mogłyby przyczynić się do ochrony i zachowania różnorodności biologicznej w danym obszarze. Ponadto, brak jest dowodów na to, że głaz ten odgrywa jakąkolwiek rolę w ekosystemie, co jest jednym z kluczowych elementów oceny.

Wnioskowany głaz narzutowy położony jest w pasie drogowym drogi krajowej nr 78. Priorytetem winno być dążenie do zachowania równowagi między korzyściami płynącymi z objęcia ochroną prawną głazu, a warunkami wynikającymi z położenia głazu w otoczeniu podwyższającym poziom ryzyka. Ochrona przyrody winna korespondować z działaniami podejmowanymi przez zarządzających infrastrukturą techniczną, znajdującą się w bezpośrednim sąsiedztwie głazów, np. w ramach utrzymania drogi.

Analizując warunki określone w § 3 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody przedmiotowy głaz nie wyróżnia się na tle innych głazów, położonych na tym samym terenie. Tym samym nie wymaga obejmowania go dodatkową ochroną.

Inicjatywie nie można odmówić słuszności, jednakże niemożliwe jest na obecnym etapie uwzględnienie niniejszego wniosku. Odmowa ta nie zamyka jednak drogi do utworzenia pomnika przyrody w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie przedmiotowej uchwały o nieuwzględnieniu wniosku jest uzasadnione.